

ГОЛЯМА

Книга

НА

КОТКИТЕ

ТЕКСТ: ЕЛИСЕО ГАРСИЯ НИЕТО

ИЛЮСТРАЦИИ: ПИПА БУУМ

ПАИ

СЪДЪРЖАНИЕ

Галъовен хищник	8-9
Свирена отвътре, нежна отвън	10-11
От Палеоцена до днес	12-13
В дома ви броди хищник	14-15
Изкуствен отбор	16-17
Сфинкс	18-19
Персийска котка	20-21
Свещена бирманска котка	22-23
Мейн Куун	24-25
Норвежка горска котка	26-27
Сибирска котка	28-29
Разгол	30-31
Сомали (сомалийска котка)	32-33
Шантили-Тифани	34-35
Ангорски котки	36-37
Турски ван	38-39
Йоркска шоколадова котка	40-41
Кимрик	42-43
Абисинска котка	44-45
Египетска мау	46-47
Бурмила	48-49
Бенгалска котка	50-51

Бомбайска котка	52-53
Руска синя котка	54-55
Сиамска котка	56-57
Тайска котка	58-59
Бурманска котка	60-61
Пикси боб	62-63
Калифорнийска тигрова котка	64-65
Шартрьо	66-67
Кенийска горска котка	68-69
Корниш рекс	70-71
Девън рекс	72-73
Британска късокосместа котка	74-75
Европейска котка	76-77
Оцикет	78-79
Корат	80-81
Японски бобтейл	82-83
Манкс	84-85
Шотландска клепоуха	86-87
Сноушу	88-89
Сингапурска котка	90-91
Манчкин	92 -93

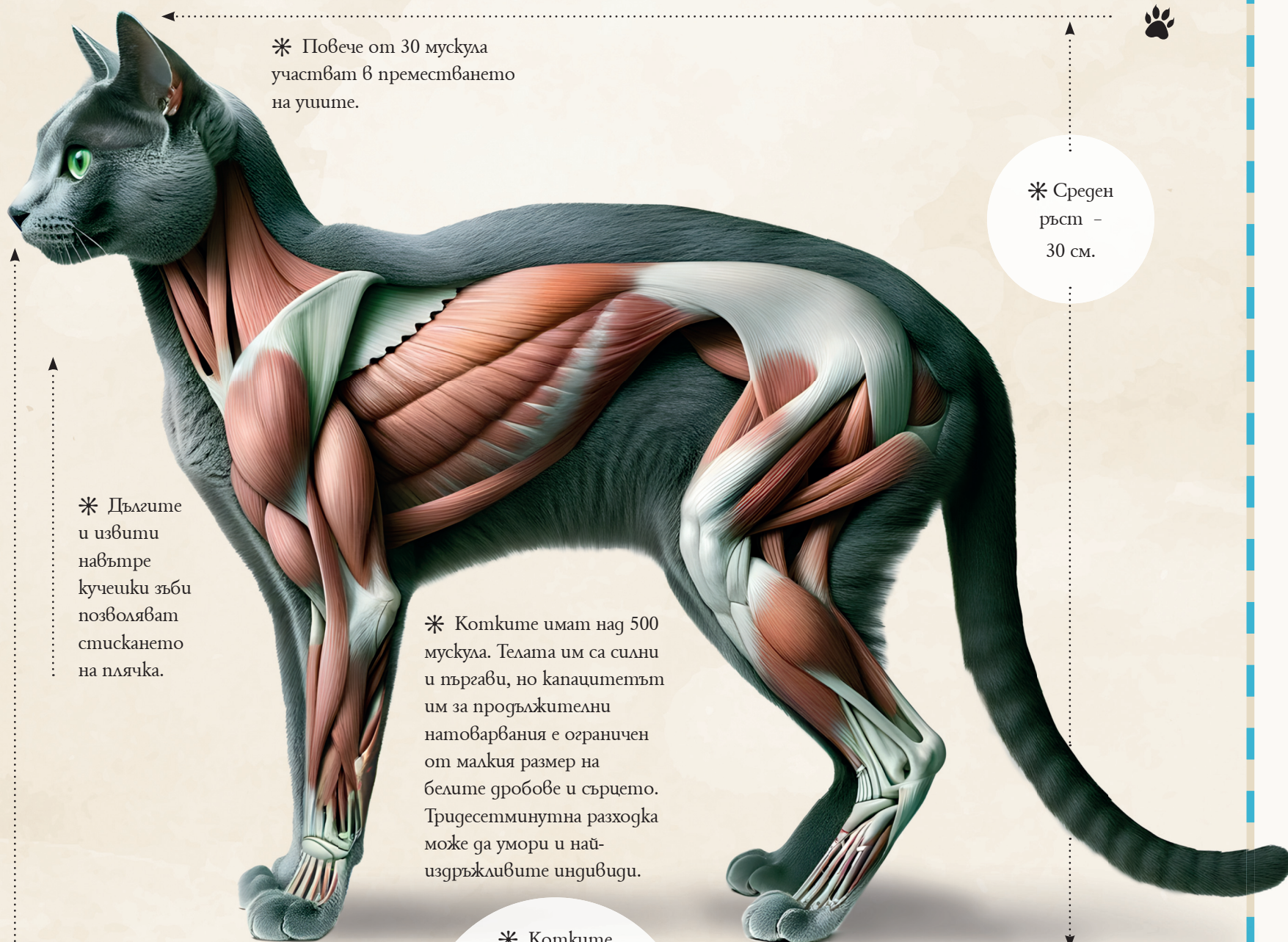

Галъовен хищник

Дългите години на целенасочено развъждане са направили котките по-питомни. Те бързо свикват на домашния уют и на консервираната храна от магазина, но повечето породи са запазили вродения си хищнически инстинкт. Все пак са представители на същото семейство като тигрите и лъвовете – **Коткови**.

✱ Може да завърти главата си почти на 180°.

✱ Дължината, шарката и цветът на козината са най-разнообразни. Чистотата ѝ е от особена важност за котките – те прекарват голяма част от деня си в старателно облизване на всяка част от тялото. Погълнатите косми се събират на топки в стомаха и периодично биват повръщани.

* Повече от 30 мускула
участват в преместването
на ушите.

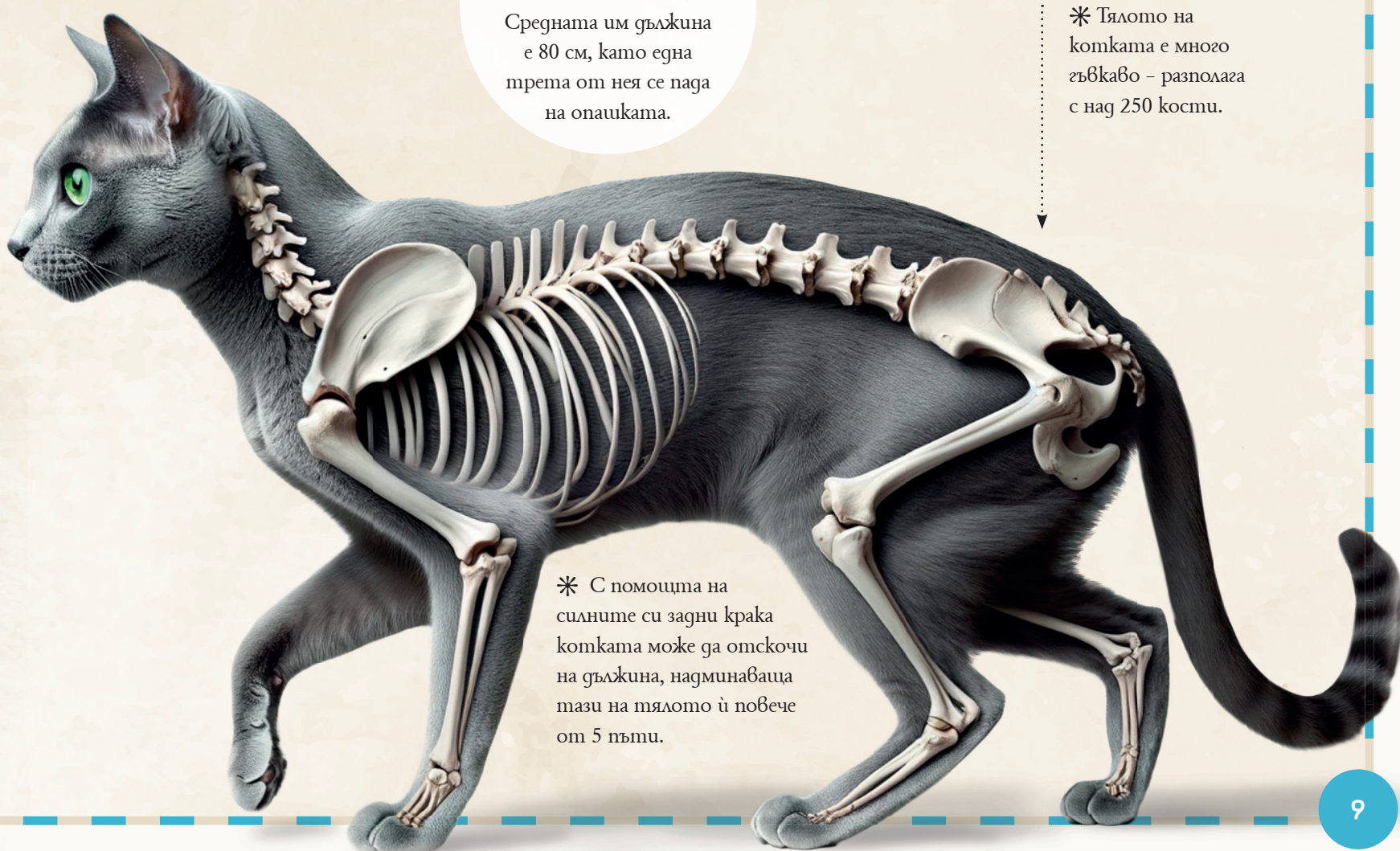
* Среден
ръст –
30 см.

* Дългите
и извити
навътре
кучешки зъби
позволяват
стискането
на плячка.

* Котките имат над 500
мускула. Телата им са силни
и пъргави, но капацитетът
им за продължителни
натоварвания е ограничен
от малкия размер на
белите дробове и сърцето.
Тридесетминутна разходка
може да умори и най-
издръжливите индивиди.

* Котките
са най-малките
представители от
семејство Коткови.
Средната им дължина
е 80 см, като една
трета от нея се пада
на опашката.

* Тялото на
котката е много
гъвкаво – разполага
с над 250 кости.

* С помощта на
силните си задни крака
котката може да отскочи
на дължина, надминаваща
тази на тялото ѝ повече
от 5 пъти.

Свирена отвътре, нежна отвън

ЗРЕНИЕТО е основното сетиво на котките. Разполагат с вертикално удължени зеници, които са пригодени за филтриране на светлина, а т.нар. **тапетум** – отразяващият слой в обвивката зад ретината, им позволява да виждат добре в тъмното. Заради него очите им сякаш светят нощем. Защитата на зрителния орган се осигурява от вид прозрачен клепач, наречен мигателна ципа, или трети клепач.

Семейство Коткови са много добри в пазенето на **равновесие**, за което е отговорен вестибуларният им апарат. Това им позволява да се завъртат по време на летеж и почти винаги да се приземяват на четири крака. Така често остават невредими след падане от високо и затова казваме, че имат девет живота.

Котки 🐾

✱ Слухът им е два пъти по-остър от човешкия. Ушите им могат да се въртят, за да долавят по-добре звуковите вълни.

✱ Котките не виждат ясно близки предмети, но в събирането на информация им помагат чувствителните на допир мустаци. Обонянието също е силно развито. Разполагат с вомероназален орган – мембрана, разположена в горната част на небцето, с която „вкусват“ миризмите.

✱ Кожата им е много чувствителна. Понякога определен вид допир ги дразни, но все пак котките много обичат да бъдат галени. Навярно им напомня на майчините милувки.

✱ Острите нокти помагат на котката да ловува и да се катери. Когато не са нужни, могат да бъдат прибрани.

От Палеоцена до днес

Най-далечните предци на галбовните четириноги са бозайниците от семейство **Миациди**. Тези сходни по размер с котката хищници бродели по Земята по времето на Палеоцена (преди 65 милиона години). От тях произлизат и семейство Кучеви.

✱ Смята се, че за пръв път котката била опитомена в **Древен Египет**. За това свидетелстват рисунки и скулптури, датиращи отпреди повече от 4000 години. Животното било ценено високо, тъй като предназначавало складираните зърнени култури от най-голямата напаст – гризачите. Дори било издигано в култ. Една от най-важните фигури в египетския пантеон е тази на **Бастет** – богиня с тяло на жена и котешка глава.

Котки

✱ За разлика от Древен Египет, в **Средновековна Европа** котките не били на почит. Широко разпространено било вярването, че са обладани от окултни сили, и на места това се превърнало в повод да бъдат избивани. Доскоро историците считали, че намаляването на котешките популации имало сериозен принос за разпространението на Черната смърт (опустошителна бубонна чума от XIV век), но днес вече знаем, че броят на четиринозите не е спадал толкова драстично.

✱ След Ренесанса репутацията на котките била реабилитирана. Все повече хора ги отглеждали като домашни любимци и през XIX век започнало целенасоченото развъждане на нови породи. През 1871 г. в Лондон дори се провело първото по рода си изложение на домашни котки.

В дома ви броди хищник

Хищническият инстинкт на котките е изключително силен. Дори и породите, селектирани да бъдат послушни домашни любимци, притежават безпогрешен нюх за ловуване. Ако следите поведението им, със сигурност ще забележите как дебнат птички, гризачи и насекоми. Случва се и да избягат от уюта на дома си в търсене на плячка.

Катерят се отлично и затова най-честите им жертви са птички и гнезда.

Проблемът с уличните котки

Много хора полагат грижи за уличните котки, но щом популацията им надхвърли определени граници, балансът в местните екосистеми е застрашен. Това става в Австралия, когато животното е пренесено на континента от европейските заселници. За два века броят на котките достига 20 милиона, а над трийсет местни вида изчезнали и още поне двеста са застрашени. Всеки ден австралийските котки убиват по един милион птици и двойно повече влечуги.

* Когато се почувстват заплашени, котките преминават в защитна позиция и сгъват назад ушите си.

* Опауката е важна за разчитане на емоциите на четириногото. Когато е прибрана между краката, издава страх. Ако котката се чувства комфортно, опауката се движи бавно и хармонично.

Видите ли нервни движения и резки камшични удари, бъдете внимателни – това почти винаги означава, че животното е раздразнено.

Мяукат ли котките?

Те издават най-разнообразни звуци. Съскането, подобно на змия, е своеобразна защитна реакция. Когато общуват с рожбите си, издават тих звук, подобен на шепот. **Мъркането** почти винаги означава, че изпитват удоволствие и са спокойни, а силното виене се чува в период на разгонване. Любопитно е, че мяукането котките използват единствено сред хората.

* Настръхналата козина, изпънатите крайници и извитият нагоре гръб подсказват, че котката се чувства застрашена и е готова да влезе в схватка. С този ход иска да изглежда по-голяма.